

Resumé af forårstrækket ved Hyllekrog 2012

View fra obspladsen ud mod Hyllekrog tangen, 13/4 2012

Tekst og fotos: Preben Berg

Efter en periode med koldt vintervejr fra sidst i januar blev det modsat de seneste år generelt forår fra allerede den 17/2 med op til plus 6 grader. Fra denne dato nok mere gennemgående trækstart for en del arter (dog Gravænder, Sanglærker, Grågæs og viber i januar) og flere fugle. Som sædvanlig er tåge tit en plage i især det tidlige forår, hvorfor det sammen med andre uegnede vejrtyper ikke har været alle dage inden opstarten ved Hyllekrog den 3/3, som har budt på noget videre fugletræk. Selvom starten den 3. marts var nogle dage tidligere end de foregående år, bærer den første dag på lokaliteten således præg af, at trækket har været i gang i et stykke tid, da i alt 4408 fugle kom i bogen fordelt på 43 forskellige arter allerede den første dag..

Det er nu blevet 5. år i træk, at forårstrækket ved Hyllekrog er blevet dækket og dækningen fortsatte på fuglestations manér med helt op til 17-18 timer pr. dag frem til den 8/6 (i alt 97 obsdage), hvor så trækbutikken blev lukket for denne omgang. I alt 595.079 trækkende fugle blev bogført og observatørerne har været Preben Berg med assistance af især Claus Mortensen, René Christensen, Uffe B. Nielsen og Ralph Qwinten.

Det blev desværre det klart dårligste forår for lommerne, hvor de Røde lå knap 800 fugle under gennemsnittet for 2009-2011, mens de Sorte lå hele 300 under. De ville således ikke rigtig komme op i omdrejningerne, hvorfor de største dage kun blev henholdsvis 27/4 214 af de Røde og 3/5 24 af de Sortstrubede.

Anderledes fint gik det for lappedykkerene. De Toppede var i fuld gang med trækket da obsningen blev påbegyndt den 3/3 og da årets største dag allerede faldt her med 91 trk.

vurderes det, at forårstotalen nok har været et godt stykke højere end de registrerede 291 trk. (især savnes obs fra den 2/3 efter tæt tåge både 29/2 og 1/3) samt 5/3. Rekordmange Gråstrubede Lappedykkere sås, hvoraf hele 3 rekorddage for regionen med over 100 trk.: 14/4 124, 22/4 175 og 25/4 196 trk. Desuden sås en svag stigning af Nordisk Lappedykker med 31/3 - 25/4 i alt 4 trk.+ 10 rst.

Blisgæs 26/3 2012. Ud af forårets 1060 trk. sås de 514 i dagene 22-23/3.

Næste som vanligt ikke registreret noget opsigtsvækkende af de Grå gæs, hvor dog lige kan nævnes totalt 1040 trk. Blisgæs. I alt 63 Canadagæs vakte nogen undren, da de passerede over 4 dage på det aparte tidspunkt 29/5 - 3/6 (!).

Igen i år blev det til en fantomdag for Bramgæssene, da der 11/5 trak hele 77.300 forbi. Ærgerligt nok stoppede festen i utide lidt efter kl. 9.00, da vinden drejede ned i SV og SSV, hvilket bevirkede at trækket i stedet rykkede længere nordpå (Faxe Ladeplads/Storstrømmen). Sidste år (5/5 113.500) fortsatte trækket med uformindsket styrke helt frem til kl. 11.10 ved Hyllekrog. Trækket af Knortegæs (12.069) lå på linie med sidste års total mod ca. 30-35.000 i både 2009 og 2010.

20-35 procent færre svømmeænder og knap 360.000 Ederfugle.

Dette forår gav igen sparsomt med svømmeænder. Det blev faktisk kun Gråand som holdt skansen, hvorimod underligt få af de øvrige arter, som typisk lå ca 20-35 % under gennemsnittet. Værst gik det med Knarand da kun 29 kom i bogen (henholdsvis 121, 51 og 64 i de seneste 3 år).

Ederfuglene nåede op på det fine niveau fra 2009 med 359.420 trk. Meget tyder på, at der i disse år passerer 400.000 (og en slat) forbi Hyllekrog på et forår, hvis vel at mærke alle døgnets lyse timer blev mandsopdækket. Det blev i år til i alt 6 dage med mere end 20.000 trk., hvoraf flest 28/3 38.300 og 6/4 35.300.

Art	total 2009	total 2010	total 2011	total 2012	største dag i 2012
Rødstrubet Lom	2900	1727	2022	1423	27/4 214
Sortstrubet lom	1057	455	517	370	3/5 24
Toppet Lappedykker	168	175	447	291	3/3 91
Gråstr. Lappedykker	281	314	595	653	25/4 196
Pibesvane	75	28	129	131	23/3 38
Bramgås	41.458	102.260	135.502	95.067	11/5 77.300
Knortegås	34.381	30.287	11.047	12.069	28/5 5173
Pibeand	2407	3453	1747	1963	11/4 443
Krikand	1473	1116	1261	778	21/4 127
Skeand	539	175	422	268	20/4 57
Bjergand	739	405	1992	813	19/4 195
Ederfugl	227.798*	360.235	296.560	359.420	28/3 38.300
Havlit	2623	1779	858	942	4/4 251
Sortand	53.403*	60.090	38.826	36.689	19/3 8.500
Toppet Skallesluger	1986*	2693	5538	4878	4/3 595
Hvøpsevåge	182	951	285	166	28/5 51
Rød Glente	48	57	69	81	25/3 + 8/4 10
Rørhøg	53	72	137	124	8/4 24
Blå Kærhøg	9	18	20	21	11/4 5
Spurvehøg	125	242	664	674	11/4 115
Musvåge	2073	1042	1193	1641	19/3 303
Fiskeørn	11	38	39	44	8/4 10
Tårnfalk	25	36	44	39	16/4 + 5/5 6
Dværgfalk	12	22	26	25	8/4 4
Strandhjejle	686	294	1559	654	30/5 606
Islandsk Ryle	6232	2348	1894	16.925	1/6 5470
Almindelig Ryle	7526	1866	710	134	11/4 + 13/5 30
Lille Kobbersneppe	5367	18.098	7966	9243	28/5 3967
Storspove	942	3564	3013	6410	13/4 2060
Alm. Kjove	57	91	46	89	11/4 20
Dværgmåge	10770	2820	12.250	7729	26/4 3442
Fjordterne	1976	2777	494	929	11/5 175
Havterne	7217	2303	1470	3127	26/4 915
Sortterne	76	28	94	199	27/5 53

Tabel 1: Forårstotaler for udvalgte arter 2009-2012 samt bedste trækdag i 2012.

* NB 5 udækkede dage i månedsskiftet marts/april.

Totalerne for Havlit ser igen i år ikke for godt ud, da de holdt sig på 2011's lave antal (942) - de kan sgu ikke lide de havvindmøller! Sortand udmærker sig i år mest ved den næstbedste dag i arkivet med 19/3 8500 trækkende, men alligevel holdt forårstotalen sig på sidste år beherskede niveau med 36.689 trk.

Ligesom med Toppet Lappedykker var trækket af Toppet Skallesluger i fuld gang ved opstarten af sæsonen. Således lå de fleste af årets største dage i starten af perioden: 3/3 347, 4/3 595, (5/3 ingen dækning) og 6/3 437. Herefter kun en større dag den 4/4 med 478 trk. Totalen endte alligevel på fine 4878 trk. (5538 i 2011).

Et rovfugleår over gennemsnittet

Hvis der udregnes et gennemsnit for årene 2009-2012, hvor også selv dette forår er medregnet, lå så godt som alle de almindelige arter alligevel over middel. Den eneste art, som ikke ville være med, var igen i år Hvepsevågen (166 ex.). Som vanligt er rovfuglene meget vindafhængige, hvor forekomsten af vestlige vinde (VSV til NV) på det rigtige tidspunkt afspejles meget tydeligt i træktotalerne. Bedst gik det for de Røde Glenter (81) efterfulgt af Havørn (15), Spurvehøg (674) og Fiskeørn (44). Rørhøg (124) udmærkede sig her bedst i form af dagstallene - bl.a. 8/4 24 og 11/4 19, hvilket jo er meget godt på et forår her i regionen.

En af forårets mange spektakulære flokke af Islandske Ryler. Denne flok på 470 kom forbi om aftenen den 2/6 kl. 21.32. I alt sås hele 16.925 trækkende Islandske Ryler dette forår.

Mange Storspover og Islandske ryler

Det blev til klart bedste forår for Storspoverne med i alt hele 6410 trk., hvor hovedtrækket desuden røg igennem noget tidligere end normalt. Det blev til 3 dage med over 1000 trk.: 11/4 1883, 13/4 2060 og 17/4 1292. Sidstnævnte dag passerede i alt 1219 på lige under 1

time midt på dagen, heraf bl.a. en flok på 380, som blev fundet mindst 1 km oppe.

Det "arktiske firkløver" (Strandhjejle, Islandsk Ryle, Almindelige Ryle og Lille Kobbersnepe) gik det både skidt og godt for. Det er imidlertid altid en fornøjelse at se en stor flok vadefugle komme farende. I en hård medvind er det dog en meget kort fornøjelse når de kommer med 100-150 km/t - hviist og så var de væk igen...! Desuden registrerer man det kun over ganske få dage - typisk på højst 5-8 dage. Særligt udtalt var det med Strandhjejle, da 606 sås den 30/5 ud af i alt 654 på hele foråret.

Særdeles mange Islandske Ryler blev registreret (16.925 !), hvilket er 10.700 flere end hidtil bedste år. Denne flotte stribe fugle på over 1000 sås: 29/5 1095, 30/5 3443, 1/6 5470, 2/6 4070 og 3/6 2320.

Igen i år besynderligt få Almindelige Ryler under den arktiske trækperiode, da de næsten totalt udeblev! Rylerne kommer under denne tid sent om aftenen, men de har muligvis afventet til det blev helt mørkt inden afrejsen? Eneste flok blev en på sølle 23 den 29/5.

Hovedrykket af Lille Kobbersnepe gik den 28/5, hvor fuglene som sædvanlig har den noget kedelige tendens at krydse højt indover land (over sydspidsen af Lolland). Denne dag lykkedes det at få øje på 3967 trk., hvorefter der på de følgende dage bl.a. sås 29/5 1375 og 30/5 3495. Sidstnævnte dag sås hele 1600 i én megaflok ca. 1 km oppe inde over land.

Af øvrige vadefugle skal blot nævnes ganske få Småspover (28) samt en flok Sortgrå Ryler på 6 som trak Ø den 20/4.

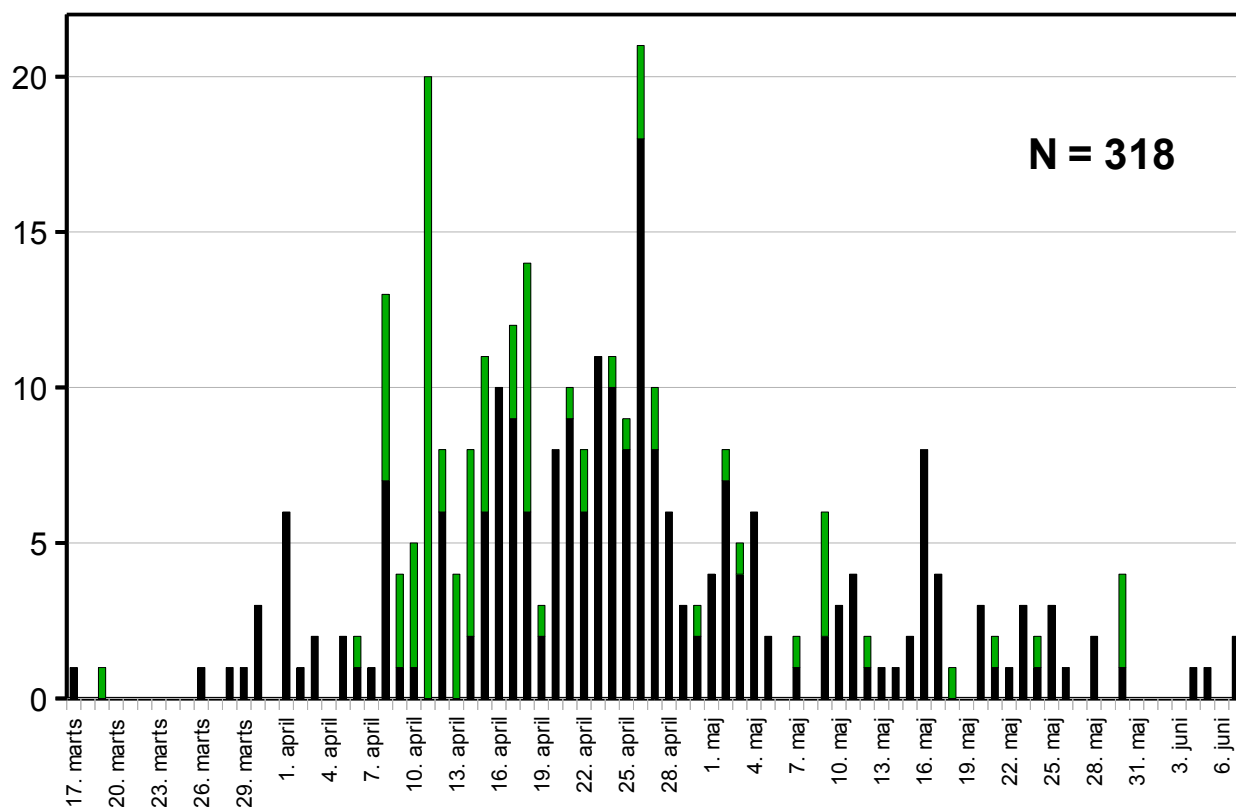

Fig. 1: Tidsmæssig fordeling af 318 Almindelige Kjoever (313 trk. + 5 rst.) ved Hyllekrog fra de seneste 5 forår 2008-2012.

Grøn søjle angiver fugle set i 2012, mens sort søjle angiver fugle set i årene 2008-2011.

Som det ses faldt trækket i 2012 noget tidligere end normalt. Iøvrigt påfaldende nedgang i fugle af lys fase idet kun 5 fugle sås ud af i alt 89 ex.

Ny dagsrekord af Dværghmåge

Det blev til et fint forår for Almindelig kjove (89 ex), hvor en ny forårsrekord for regionen springer mest i øjnene: 11/4 20 trk.! Af øvrige tal bl.a. 8/4 6 på under én time, 14/4 6 og 18/4 8. Derimod drillede Mellemkjoverne lidt igen i år, idet der kun blev set 3 fugle: en noget tidlig fugl den 11/4 samt 1 den 14/5 og 16/5. Endnu mere drilsk var Sorthovedet Måge med 0 forårsfugle, hvor der ellers i hvert af de 3 foregående år er blevet set 6 eller 7 fugle!

En fugl som blev set om vinteren var dog et lille plaster på såret: 26/1 1 2K rst.

Det så først lidt kritisk ud med Dværghmågerne, idet der helt frem til den 6/4 kun var kommet sølle 12 fugle i notesbogen, hvorefter der dog langsomt begyndte at gå hul på dem. Fest i butikken blev der så den 26/4 med ny DK-rekord: 3442 trk.(!). Afterparty var der så dagen derpå med 2035 trk. og således knap 5.500 trk. på 2 dage. Til sammenligning blev der ifølge DOFbasen i løbet af disse 2 dage blot registreret 139 fugle i resten af Danmark! Totalt set blev det dog ikke til rekord denne gang, da Hyllekrog-totalen sluttede på 7729 trk.

Dværghmåger.

Sidste nævneværdige måge var en Ride som trak forbi den 14/5.

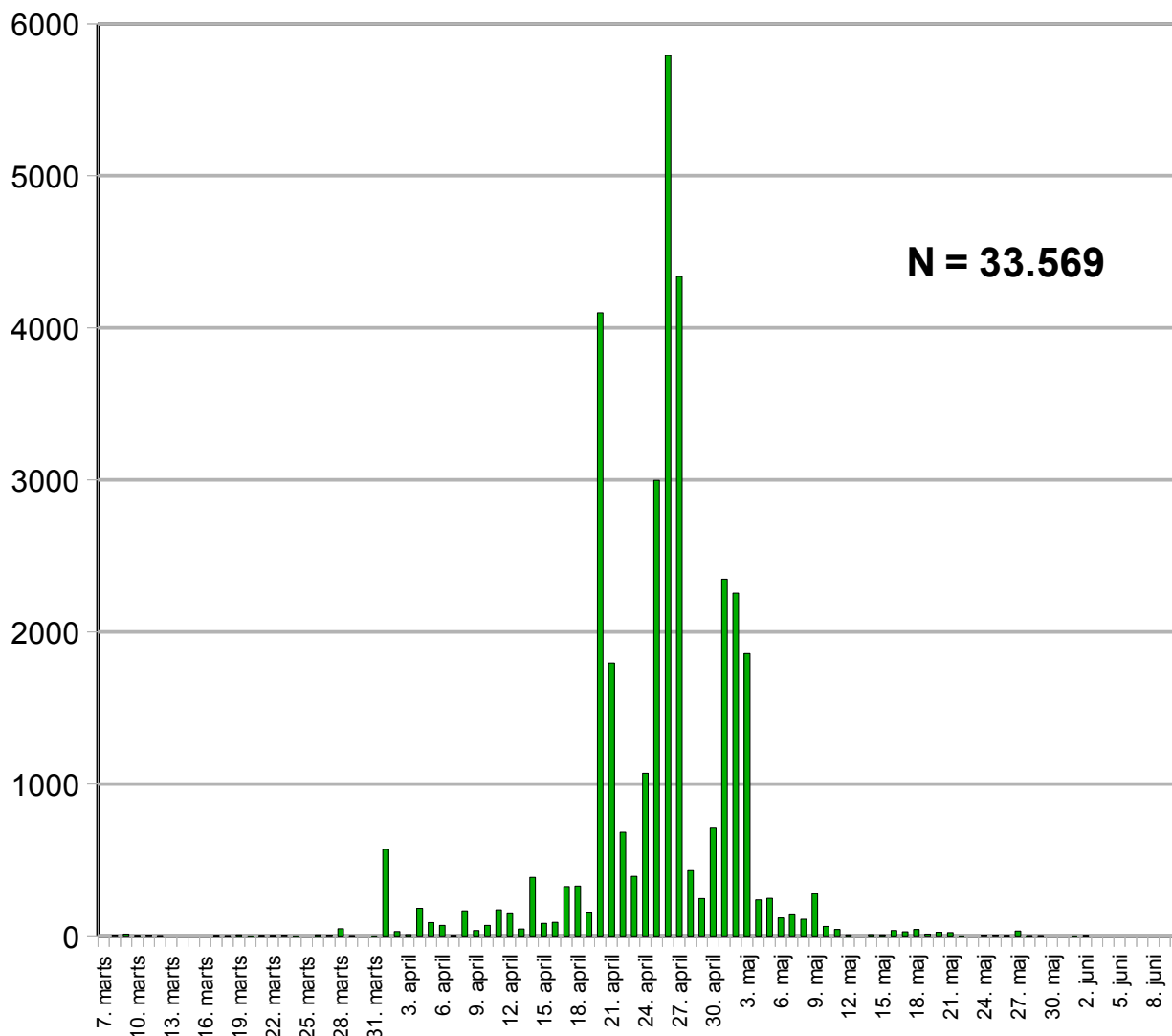

Fig. 2: Tidsmæssig fordeling af 33.569 trækkende Dværghmåger ved Hyllekrog over 4 forår 2009-2012.

Foråret 2008 (4041 ex.) er ikke medtaget da kun dækning på 33 dage. Her blev arten kun set på 12 dage hvoraf bl.a. den tidligere DK-rekord: 24/4 3403 trk. samt 28/4 426 trk.

Med henholdsvis 929 og 3127 trk. fik Fjord- og Havterne en smule oprejsning efter et meget sløvt forår sidste år. Splitterne fik sig kravlet op på 397 og Dværgterne endte på 86 trk. mens Sortterne sluttede på 199 trk., hvilket var bedste år siden 2008.

Af alkefugle ses der ikke særligt mange: Lomvie (111), Alk/Lomvie (11), Alk (2) og Tejst (2). Her var det mest bemærkelsesværdige, at der blot blev set 2 Alke (øvrige år mellem 11 og 47).

Som vanligt er der ikke meget at bemærke med hensyn til de almindelige småfugle, men Grønsisken (2357 ex.) kom enkelt gang over 1000 fugle: 18/3 1090. Desuden kan en Sortkrage-total på 84 trk. nævnes.

Stor Skrigeørn 4K over Saksfjed Inddæmning den 3/6 2012.

Stor Skrigeørn, Kongeederfugl og ynglende Sortstrubet Bynkefugl

Forårets mest sjældne fugl blev en 4K Stor Skrigeørn som blev set rst. i et par timer den 3/6. Fuglen bar desuden farvering og skulle være mærket som redeunge 21/7-2009 nær Goniadz i Biebrza National Park i det østlige Polen.

En glædelig nyhed var at Sortstrubet Bynkefugl blev konstateret ynglende idet 1 syngende han + 1 hun blev set ved Drummeholm, FVF fra 19/3 og frem. Parret fik mindst 2 unger, som blev bemærket fra den 19/8. Ifølge Uffe skulle der være tale om det første kendte sikre ynglefund fra Lolland. Udover nævnte ynglepar blev der desuden set 1 enlig han den 18/3 i den vestlige ende af sommerhusene.

Af øvrige subhits og andre fåtallige arter kan nævnes (inkl. rst. Saksfjed Inddæmning): Sule 11/4 1 ad, 17/5 1 2K og 19/5 1 ny 2K trk., Sølvhejre 16-24/5 2 rst., Sort Stork 13/5 1 trk., Indisk Gås 15/4 1 trk., Dværgcanadagås 31/5 1 trk., Kongeederfugl 20/3 1 ad han

(endelig..!), Sort Glente 23/4-22/5 2 trk.+ 3 rst., Hedehøg 16/5 og 20/5 1 2K trk., Steppehøg 5/5 1 2K trk., Aftenfalk 15/5 1 ad. han trk., Vagtel 29/5 1 kald + 6/6 1 syng., Odinshane 3-4/6 1 rst., Mosehornugle 15/3 1 rst., 25/5 1 rst., 29/5 1 trk. (+ desuden 15/2 1, 18/2 1 og 26/2 1 rst.), Vendehals 24/4 1 og 22/5 1 rst., Ringdrossel 13-14/4 1 og 25/4 1 rst., Rødtoppet fuglekonge 15/3 1, 16/3 5, 17/3 2, 15/4 1 og 18/4 1 alle rst., Korttået Træløber 18/3 1 trkf., Pirol 9/5 1 trk. + 20/5 1 rst., Gulirisk 17/4-24/5 3 trk.+ 2 rst. og Karmindompap 20-27/5 1 trk.+ 1 trkf. og 2 rst.

Obs på DOF Storstrøms hjemmeside

Til sidst skal nævnes, at alle obs er tilgængelige på DOF Storstrøms hjemmeside i form af dagstotaler i et regneark samt tillige også rådata i DOFbasen. Desuden se artikel i *Fugle i Felten* (nr. 2 april 2010 side 18-21) og *Strømstøeren* - nr. 2 september 2011 side 4-9.